

Forfatter: Ørsted, Hans Christian

Titel: BREV FRA: Ørsted, Hans Christian (1850-02-08)

Citation: Ørsted, Hans Christian : "BREV FRA: Ørsted, Hans Christian (1850-02-08)", i *Breve fra og til Hans Christian Ørsted*, Th. Linds, s. 604. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002053861-X00-shoot-L002053861X000172.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til Hans Christian Ørsted

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Til en yngre Forfatter, der havde fremsat nogle Indvendinger i Anledning af „Aanden i Naturen“.*

*(Efter Koncept.)*

*Den 8de Februar 1850.*

Modtag min Tak for Sendelsen af det hermed tilbagefølgende Digt. Jeg paaskjønner ganske Deres velvillige Følelser mod mig og kan ikke gjengælde disse bedre end ved den fuldeste Aabenhjertighed. De befinder Dem i en Misforstaaelse, naar De mener, at jeg antager den legemlige Natur at være Guds Billed, og at vor aandelige Natur skulde mangle Personlighed. For mig er Mennesket, ligesaavel som for Dem, Guds Billed; men jeg mener, at dette Guds billed, for at opnaae den klareste mulige Bevidsthed om Gud og sig selv, behøver al den Vækkelse, der kommer ikke blot fra Guds Aabenbaringer gennem udvalgte Mennesker, men ogsaa fra dem, som skee gennem Naturen. Denne Mening er gammel, næsten saa gammel som Menneskeslægten; men jeg har søgt at fremhæve og udvikle den forsømte Side af denne Aabenbaring. Jeg har søgt at fremstille mit Verdensbilled ikke for een af vore Sjæleevner, men for alle. Jeg vilde, at Indbildningskraften skulde anskue og s. 605Forstanden indsee. I den inderligste Sammenhæng hermed vilde jeg vise vor Tidsalders ofte overpoetiske og overtroende Mennesker, at Forstanden, som de saa hyppigt miskjende, har det store Kald at værne om Samvittighedens og Troens Helligdom, hvoraf jeg rigtignok vil have endeel gammel Overtroens og Fordommens Suurdeig udfeiet.

Hvorledes min hele Verdensopfatning er beskaffen og begrundet, kan De ikke vide, førend De har læst det Hele og prøvet det, uden nogen forudfattet Mening. Dersom jeg uden denne Forudsætning skulde meddele Dem min Mening over Digtet, maatte jeg skrive en heel Bog; men naar De har gjort Dem bekendt med min Verdensanskuelse, vil De, enten De billiger den eller ei, see, hvorfor jeg ikke kan blive staaende ved den. De har tilegnet Dem. Jeg siger blive staaende; thi den er mig fra Ungdommen af velbekjendt. Jeg kan med Sandhed sige, at jeg i mere end et halvt Aarhundrede alvorligt har stræbt at oplyse mig om disse ophøiede Gjenstande. Jeg har mere end eengang læst Biblen og er ofte vendt tilbage dertil igjen; jeg har gjort mig bekendt med vore Kirkelærdømmes Historie, og jeg har med den alvorligste Flid søgt at skjelne det Guddommelige deri fra det meget Menneskelige. Saavel i Religion som i Videnskab er der en evig Sandhedskjerne, men som opfattes under meget forskellige Skikkelser af de forskellige Tidsaldrer, Folkefærd og enstige Mennesker. Tro mig! jeg har overbeviist mig, baade i min Læsning og i min mangfoldige Omgang med Mennesker i forskellige Lande, om at meget gudfrygtige Mennesker opfatte Lærdømmene høist forskjelligt. Dette er dog langt fra at være sørgeligt — thi ved denne Ulighed bliver Sandheden belyst fra forskellige Sider; men bedrøvet mig har det at møde talrige Exempler paa en meget s. 606stor Uoprigtighed hos Folk, som hørøstet forfægtede visse officielle Meninger, men ved nærmere Tiltale gave deres Udtryk en Betydning, der omtrent var den modsatte af den, som man maatte lægge i deres offentlige Yttringer; de forfægtede f. Ex. offentlig Djævelens Personlighed, men erklærede privat, at de derved meente det Ondes Kraft. Jeg har derfor stræbt samvittighedsfuldt at rive mig løs fra alt Ordskram og at søge Sandheden i alle Guds Aabenbaringer tilsammen: ikke udelukkende i nogen enkelt.

Deres

H. C. Ørsted.